

VIRUSNE BOLEZNI MAČK

Tako mačkah kot pri psih obstajajo različna virusna obolenja, ki bodo našega ljubljence bolj ali manj hudo prizadela. Žal se ljudje teh bolezni vse premalo zavedamo. Za boljše poznavanje in zato, da bomo vedeli kako ukrepati ter preprečevati pa nekaj o teh boleznih.

1. Mačji aids
2. Mačja levkemija
3. Mačja kuga
4. Mačji prehlad

MAČJI AIDS

ali

FIV -feline immunodeficiency virus

Kaj je FIV? Povzročitelj imunske pomanjkljivosti mačk je virus. Kot virus FeLv tudi ta spada v skupino

retrovirusov (RNK virusi). To obolenje bi lahko poimenovali tudi **mačji AIDS**. Virus je podoben virusu HIV, vendar pri ljudeh ne povzroča bolezni.

Kako se mačka okuži s FIV? V največji meri se virus nahaja v slini živali, ki je okužena. Prenos je tako

najpogosteje: □ ob ugrizih

□ ko okužena samica liže svoje mladiče

Seveda to niso edini možni prenosi. Mladiči se lahko okužijo od matere že med brejostjo in kasneje

preko mleka. Virus se prenaša tudi ob parjenju.

Kaj se zgodi, ko virus pride v telo? Naseli se v bezgavkah, kjer napada bela krvna telesa- T-limfocite in jih

uničuje. Ker so ti limfociti soodgovorni za obrambo telesa, tako virus slabi obrambni sistem živali.

Taki mački postanejo dovzetni za vsemogoče okužbe iz okolja.

Znaki, ki kažejo, da ima mačka FIV:

□ slabo počutje živali/ depresija

- neješčnost, hujšanje
- vnetje dlesni in/ali ustnih sluznic
- dalj časa trajajoče driske
- izcedek iz oči, vnetja ušes,...

Kadra pri mačkah opazite take znake, je najbolje, da obiščete veterinarja. Ta vam bo na podlagi, anamneze, kliničnega pregleda in testov (hitri test za FIV/FeLv, pregled krvi - krvna slika in biokemija) lahko potrdil ali ovrigel sum na FIV.

Kaj storiti, če ima naša muca FIV? Bolezen je neozdravljiva, vendar to še ne pomeni, da bi bilo mucka potrebno nujno evtanazirati. (kot pri ljudeh HIV še ne pomeni bolezn). Za evtanazijo se odločamo takrat, ko je zdravstveno stanje živali že zelo slabo, oziroma ko ne moremo preprečiti, da bi taka žival prihajala v stik z zdravimi.

V ostalih primerih se glede na znake, ki jih naša žival ima, skupaj z veterinarjem odločimo, da bomo mucku nudili podporno terapijo v smislu vitaminov, po potrebi antibiotikov in infuzij (če je žival resnejše oslabela). Ob primerni oskrbi in rednih kontrolah bo naš ljubljenec lahko živel še več let.

Kako preprečiti okužbe?

- cepljenje ne obstaja
- kastracija zunanjih samcev (manj pretepov, ugrizov, ...)
- sterilizacija samic, sploh zunaj živečih
- ločevanje zdravih in obolelih živali

MAČJA LEVKEMIJA

ali

FeLv (feline leukemia virus)

Kaj je FeLv ? Povzročitelj bolezni spada med viruse. Okužba s tem virusom je za mačke najbolj letalna. Za pse

in ljudi virus ni nevaren. Povzročitelj ima več tipov: A; B; C, naša mačka pa je lahko okužena z

enim, dvema ali kar vsemi tremi tipi.

Kako se mačka okuži s FeLv virusom? Virus se nahaja v vseh izločkih okuženih živali, največ ga je v slini, to

pomeni da je okužba najpogostejša ob:

- kontaktu bolne in zdrave živali
- kihanju
- delitvi skupnih posod za vodo in hrano
- ugrizih

Poleg tega se bolezen lahko prenese tudi preko blata, urina in solz. Mladiči se lahko okužijo preko

matere že med brejostjo, kotitvijo ali pri dojenju. Prenos virusa je tudi ob parjenju.

Najpogosteje obolevajo nekastrirani zunaj živeči mački.

Razvoj bolezni v telesu: Prva postaja razmnoževanja virusa so tonzile in žrelne bezgavke. Od tod se virus

raznese do drugih organov, kjer se ponovno množi. V krvi se prvič pojavi 2-4 tedne po infekciji.

Znaki ki nas opozarjajo, da je naša žival lahko zbolela za FeLv. Znaki so navadno zelo splošni, vendar pogosto

dolgotrajni (kronični). Zato na FeLv pomislimo kadar ima naša mačka:

- zmanjšan apetit ali hujša

- je nezainteresirana za okolico
- ima vnetje dlesni, ustni zadah, se slini ali težko požira
- bruha, driska, je dalj časa zaprta
- ima izcedek iz oči ali nosu
- opazimo motnje v obnašanju

Kadar opazimo katerega od navedenih znakov, je mucka dobro čim prej peljati k veterinarju, ki ga bo

pregledal. Na podlagi anamneze, kliničnih znakov ter pregleda krvi (hitri test, krvna slika-

hemogram, biokemija) bo ugotovil ali je žival za FeLv obolela ali ne.

Naš maček ima FeLv. Kako naprej? Zdravila za FeLv ni. Zavedati se moramo, da je imunski sistem takih živali

močno oslavljen. Maček bo lahko živel le še nekaj mesecev ali pa več let. Veliko je seveda odvisno od

klinične slike, odpornosti organizma in terapije. V posvetovanju z veterinarjem se lahko odločimo da:

□ nudimo živali podporno terapijo, ki jo predpiše veterinar. Redno zatiramo zunanje in notranje parazite.

(glej program zatiranja). V primeru zmanjšane apetita mora imeti žival bogato energetska hrano.

Izogibamo se moramo tudi stresu. Po navodilih veterinarja opravljamo redne kontrolne preglede.

POMEMBNO JE DA PREPREČIMO STIK FeLv POZITIVNIH IN FeLv NEGATIVNIH ŽIVALI!

□ Čeprav je evtanazija odločitev lastnika, se je zanjo priporočljivo odločiti, kadar je žival že v slabem stanju ali

ko ne moremo preprečiti stika tistih živali, ki so okužene s FeLv in zdravih.

Kaj storiti, da maček ne bo zbolel? Najboljša zaščita je seveda cepljenje mačke (glej program cepljenja).

Živali, ki jih cepimo morajo biti zdrave in predhodno razgliščene. Prav tako je dobro mačke, ki jih nimamo

za vzrejo kastrirati oz. sterilizirati. S tem še dodatno zmanjšamo možnost prenosa bolezni (redkejši

pretepi, ugrizi, parjenja in s tem prenos virusa,...)

MAČJA KUGA

Kdo je povzročitelj in kako resen je? Povzročitelj bolezni, ki je za mačke zelo nevarna je virus, ki spada v

skupino parvovirusov . Za obolenje so najbolj dovzetne mlade živali, ki lahko kljub ustrezni terapiji

poginejo v zelo kratkem času. To pa še ne pomeni, da odrasle mačke ne morejo zboleti.

Dovzetne so prav vse živali, ki niso cepljene, ne glede na starost.

Mačke, ki bolezen preživijo, so dosmrtno imune.

Kako se bolezen prenaša: Povzročitelj se nahaja v vseh izločkih obolelih živali (blato, slina , urin, ...). Ker pa

je ta tip virusa eden najbolj odpornih v naravi, se povzročitelj lahko prenaša tudi z vodo, hrano,

opremo, oz. vsem s čimer je bila okužena žival v stiku.

Znaki bolezni:

□ bruhanje

□ potrtost

□ driska, ki se navadno pojavi šele nekaj dni po obolenju; driska je lahko krvava ali pa ne.

□ povišana telesna temperatura, kot posledica dodatnih okužb z bakterijami

□ dehidriranost zaradi bruhanja in driske

Ko se pri mačkah pojavijo taki znaki, sploh če mačka ni cepljena je potrebno čim prej poiskati veterinarsko pomoč.

Zdravljenje: Živalim se nudi podporna terapija (tekočina, vitamini, elektroliti), antibiotiki, ki bodo preprečevali naknadne bakterijske okužbe in zdravila, ki preprečujejo drisko in bruhanje.

Kljub zdravljenju, se zlasti pri zelo mladih muckah in živalih, ki so tudi drugače oslabele lahko zgodi, da poginejo.

Zaščita: Najbolje je, da že mladičke zaščitimo s cepivom. Pri tem je potrebno vedeti, da morajo biti živali ob

cepljenju zdrave in razgliščene. Cepljenje poteka po programu cepljenj.

MAČJI PREHLAD

ali

(obolenje zgornjih dihalnih poti)

Povzročitelj in poti okužbe: Mačji prehlad povzročata dva virusa (herpes virus 1 in calci virus), ki se občasno

kombinirata z eno ali več bakterijam. Prenos bolezni je navadno s kihanjem ter izcedkom iz oči in

nosu. Najpogosteje obolijo mlade živali, vendar to ni pravilo. Za bolezen so dovzetne vse

necepljene živali.

Znaki ki kažejo na obolenje:

povišana telesna temperatura

kihanje in izcedek iz nosu, ki je lahko tudi gnojen. Občasno lahko mačka izgubi glas.

vnetje in izcedek iz oči

slinjenje

Če ni dodatnih bakterijskih okužb, bolezen navadno mine v 5-7 dneh, zlasti če živali nudimo podporno terapijo v obliki vitaminov, infuzij in antibiotikov. Izcedek iz nosu in oči je potrebno redno čistiti.

Obolelo mačko je potrebno ločiti od ostalih.

Zaščita: Najbolje je, da že mladičke zaščitimo s cepivom. Pri tem je potrebno vedeti, da morajo biti živali ob

cepljenju zdrave in razgliščene. Cepljenje poteka po programu cepljenj.

Program cepljenja mačk:

Starost	mačja kuga mačji prehlad	mačja levkoza	steklina
6 tednov	X		
8 tednov		X	
10 tednov	X		
12 tednov		X	
16 tednov			X
LETNO	X	X	X